

gerne i Classer, saa at enhver Klasse valgte for sig, og jeg indrømmer, at, dersom det Forslag, der her er Tale om, var stillet til en saadan Grundlovsbestemmelse, kunde man maaskee med Rette sige, at det stred mod Grundlovens Aand. Men nu, da samtlige Bølgere, fra hvilken Kant af Landet de end komme, møde i een Forsamling og frit kunne dele sig gruppeviis mellem hinanden, som de ville, er det ikke Klassevalg, men Partivalg, som finde Sted, og, hvor der er Partivalg, ligger det ligefrem i disse Valgs Aand, at Mindretallet ogsaa faaer en Berettigelse, naar det naaer en vis Størrelse. Det er dette, vi ere komne til ved selve Landsthingsvalgene, som skulle være Partivalg, men disse Minoriteter faae ikke den Ret, som det i Grundloven er tilstiftet at give dem, naar ikke Valgmandsvalgene ogsaa foretages saaledes, at Minoriteterne der kunne gjøre sig gjældende. Jeg troer saaledes at have viist, at de Indvendinger, der ere reiste mod den af mig foreslaaede Maade at vælge Valgmænd paa, ikke holde Stik, og jeg er overbevist om, at det, naar man nu kommer til at betragte dette Spørgsmaal, maa siges, at Conseqventsen af Bestemmelsen i § 40 om Valgene af Landsthingsmænd, maa føre til, at man ogsaa foretager Valgmandsvalgene paa samme Maade.

Bale: Naar der er bleven udtalt, at denne Forhandling kunde slutes i Korthed, og at man burde lade Sagen beroe med uden Videre at tage det Udkast, som er kommet til os fra det andet Thing, forekommer det mig, at denne Udtalelse staaer i den meest sfrigende Modstrid med det, der i dette Dieblit forhandles, thi der er dog Intet, der i den Grad maa være et Livsspørgsmaal for en repræsentativ Forsamling som netop Valgloven. Det maa være Hovedsagen, og det er Hovedsagen; det er det, hvorom hele Forfatningslivet mere eller mindre dreier sig. Det kan altsaa slet ikke undre, at man her kommer ind paa meget alvorlige Spørgsmaal; jeg vilde snarere finde det urigtigt, om et Spørgsmaal som det, der er bragt paa Bane af det ærede Medlem for Standerborg Amts 2den Valgkreds (R. Jensen), ikke var kommet frem under denne Behandling.

Jeg skal tilbagefalde i det ærede Things Erindring, at det fortrinligste Foredrag, tør jeg maaskee sige, der nogensinde er hørt i denne Sal, et Foredrag, som fra alle Sider var anerkjendt for at være et af de fortrinligste, af en nu afdød Rigsdagsmand, angik netop dette samme Forslag, som for ham var et Livsspørgsmaal. Jeg kan nævne Navnet, det var afdøde Clerup. Dette Foredrag blev hørt med den allerførste Opmærksomhed og gik ud fra et dybt Hensigt til det menneskelige Hjerte og en levende Erkjendelse af, at der kunde komme Forhold i Livet, hvor det var nødvendigt at gaae til en saadan Valgmaade. Det er ikke min Mening her at ville tale for den, jeg har kun til Hensigt at udtale min Anerkjendelse af, at der under denne vigtige Forhandling har været et Medlem, der har bragt denne Sag paa Bane.

Det, der nærmest har foranlediget mig til at begjære Ordet i denne Sag, er det Ønske hos mig, at bidrage Mit til at gjøre det tydeligt for de ærede Medlemmer, hvilket vigtigt og bethuingsfuldt Fremskridt det vilde være, naar vi ikke lode denne Leilighed gaae ubenyttet hen, men sik indført det, vi kalde Forholdstalsvalgmaaden, ogsaa ved det første Valg, Valget af Valgmænd til Landstinget. Denne Valgmaade er en Erfaring, vi have vundet siden 1848; det er forbundet med Vanstæligheder at bringe den til at forstaaes af og at trænge ind i Folket, men, naar den først er kommen ind i Folket og det er erkjendt, hvilke Fordele der er forbundet med den, vilde det efter min Mening være næsten ufatteligt, om vi ikke benyttede Leiligheden til at gjøre et saa stort Fremskridt. Det er udtalt, og maa erkjendes for rigtig, at hele det forfatningsmæssige Liv, hele den frie Forfatning maa hvile paa den Grundfætning, at Fleertallet skal raade. Vi kæmpe, saalænge vi kunne, ogsaa som Mindretal, men det ligger i god, forfatningsmæssig Aand, at, naar Kampen er tilende, og Fleertallet har sat sit Stempel paa en Sag, da maa Mindretallet vise sit constitutionelle Sindelag ved at høre sig for og tage, hvad der saaledes ved Fleertallets Tilstemning er kommet tilstede. Men det vil dog tillige erkjendes, at dette Fleertalsherredømme, om jeg saa maa